

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1P/72/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123362986
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: PhDr. JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123362986.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sudcom PhDr. JUDr. Silviom Bolečekom, PhD., v právnej veci maloletého – A. B., narodený X. XXXXXXX XXXX, bytom C., v zastúpení opatrovníkom obec D. E. F., dieťa B. G., nar. XX. XXXX XXXX, bytom C., toho času D. E. F., H. XXX/XX a A. B., nar. XX. XXXXX XXXX, bytom I., toho času D. E. F., H. XXX/XX, o návrhu ÚPSVaR Brezno na pozbavenie rodičov ich rodičovských práv a ustanovenie poručníka maloletému, za účasti J. G. I. I. a za účasti A. C., takto

rozhodol:

- I. Súd pozbavuje matku B. G., nar. XX. XXXX XXXX výkonu rodičovských práv voči maloletému A. B., nar. X. XXXXXXX XXXX.
- II. Súd pozbavuje otca A. B., nar. XX. XXXXX XXXX výkonu rodičovských práv voči maloletému A. B., nar. X. XXXXXXX XXXX.
- III. Maloletému A. B., nar. X. XXXXXXX XXXX súd ustanovuje za poručníka A. C., K.: XX XXX XXX, ktorá bude maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok, bez povinnosti osobne sa starať o maloletého a zabezpečovať jeho výchovu.
- IV. Poručník je povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa dvakrát ročne, vždy k 30. júnu a k 31. decembru kalendárneho roka.
- V. Maloletý A. B., nar. X. XXXXXXX XXXX z matky B. G., nar. 11. júna 1989 a otca A. B., nar. XX. XXXXX XXXX je osvojiteľný.
- VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 24. júla 2023 doručil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno tunajšiemu súdu návrh na pozbavenie rodičovských práv matky a otca, návrh na ustanovenie poručníka maloletému a na konštatovanie, že maloletý je osvojiteľný. Maloletý je v ústavnej starostlivosti J. H. L. M. N. G. A. A. G. I. I.. Obaja rodičia boli za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, kde poškodeným bol ich syn A., odsúdení. Maloletý rodičov nespomína, ani sa na nich nepýta.
2. Navrhovaný poručník maloletého sa k návrhu napriek výzve písomne nevyjadril.
3. Matka maloletého v písomnom vyjadrení s návrhom súhlasila.
4. Otec maloletého v písomnom vyjadrení s návrhom súhlasil.

5. Súd vo veci samej nariadil pojednávanie na deň 10. novembra 2023 a na deň 24. novembra 2023, vec prejednal v prítomnosti všetkých účastníkov. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením sa s listinnými dokladmi obsiahnutými v spise, a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Navrhovateľ – UPSVaR Brezno na pojednávaní uviedol, že na návrhu v plnom rozsahu trvá.

7. Navrhovaný poručník maloletého s návrhom súhlasil. A. C. si uvedomuje aké povinnosti bude mať.

8. Centrum pre deti a rodiny Signál ohrozenia n.o. Srdiečko Banská Bystrica taktiež vyslovilo súhlas s návrhom.

9. Matka maloletého s návrhom súhlasila. Uviedla, že ju daná situácia veľmi mrzí.

10. Otec maloletého s návrhom súhlasil. Uviedol, že ho daná situácia veľmi mrzí.

11. Maloletý A. B. sa narodil dňa X. XXXXXXX XXXX v Trnave. Jeho otcom je A. B., nar. XX. XXXXX XXXX, matkou je B. G., narodená XX. XXXX XXXX.

12. Rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k. 9P/45/2022-71 zo dňa 23. júna 2022 bola maloletému nariadená ústavná starostlivosť v detskom domove J. H. L. M. N. G. A. A. G. I. I.. Matka je povinná prispievať na jeho výživu k rukám tohto Centra. Otec je povinný prispievať na jeho výživu k rukám tohto Centra. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2. augusta 2022.

13. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

14. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

15. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 28 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije alebo je neznámy. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Ak je jeden z rodičov obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, druhý rodič vykonáva rodičovské práva a povinnosti sám len v takom rozsahu, v akom je spôsobilosť prvého rodiča na právne úkony súdom obmedzená.

17. Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

18. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že sú dané dôvody na pozbavenie matky rodičovských práv voči maloletému A.. Matka bola právoplatne súdom odsúdená za úmyselný trestný

čin kde poškodeným bol práve maloletý A. a v zmysle § 38 ods. 4 Zákona o rodine súd matku maloletého pozbavil výkonu rodičovských práv voči maloletému A. B..

19. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že sú dané dôvody na pozbavenie otca rodičovských práv voči maloletému A.. Otec bol právoplatne súdom odsúdený za úmyselný trestný čin kde poškodeným bol práve maloletý A. a v zmysle § 38 ods. 4 Zákona o rodine súd otca maloletého pozbavil výkonu rodičovských práv voči maloletému A. B..

20. Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

21. Podľa § 56 ods.1-3 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

22. Podľa § 57 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu. Za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov. Ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

23. Podľa § 58 ods.1-3 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

24. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že sú dané dôvody na ustanovenie poručníka maloletému A. B.. V konaní bolo preukázané, že obaja rodičia sú pozbavení rodičovských práv. Po vykonanom dokazovaní súd nenašiel osobu, ktorú by bolo možné ustanoviť za poručníka maloletému. Preto súd za poručníka ustanovil obec Valaskú, ako obec kde je maloletý hlásený k trvalému pobytu. Obec s ustanovením za poručníka súhlasí. Maloletého bude zastupovať a spravovať jeho majetok bez povinnosti osobnej starostlivosti o maloletého. Súd má za to, že takto bude zabezpečená ochrana práv maloletého a tiež, že ustanovený poručník bude funkciu vykonávať v najlepšom záujme maloletého.

25. Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

26. Podľa § 137 ods. 1 CMP, návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

27. Konanie o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa predchádza konaniu o osvojenie maloletého dieťaťa. V rámci tohto konania súd zisťuje najmä rodinné bytové, sociálne pomery rodičov a prekážky, ktoré im bránia v prejavení skutočného záujmu o dieťa a úprave ich rodinných a sociálnych pomerov.

Zároveň na strane maloletého dieťaťa súd skúma aj okolnosti, ktoré by vylúčili vyslovenie osvojiteľnosti a následne jeho osvojenie, ktorými môže byť napríklad zdravotný stav maloletého dieťaťa. Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že maloletý bol poškodeným závažnou trestnou činnosťou svojich oboch rodičov. Nad maloletým bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v Centre pre deti a rodiny Signál ohrozenia o.z. Banská Bystrica. Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že rodičia neprejavili o maloleté dieťa skutočný záujem tak, ako to má na mysli ustanovenie § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine. Na základe vykonaného dokazovania mal súd splnené podmienky v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, a preto rozhodol tak, že maloletý A. B. je osvojiteľný.

28. Podľa § 141 CMP, o osvojiteľnosti rozhodne súd najneskôr do troch mesiacov odo dňa začatia konania. Túto lehotu možno predĺžiť najviac o tri mesiace, ak rozhodnutiu súdu bránia vážne dôvody a objektívne príčiny.

29. Návrh bol podaný dňa 24. júla 2023 a teda súd by mal rozhodnúť do 24. októbra 2023, avšak tajomník oddelenia P spracoval prvotnú úpravu až dňa 8. septembra 2023 vzhľadom na letné čerpanie dovoleniek, načo bol spis predložený zákonnému sudcovi, po doručovaní účastníkom a čakaní na ich vyjadrenie, dňa 2. októbra 2023 načo bol stanovený termín pojednávania na deň 10. november 2023, na ktorý sa však nedostavil zástupca zariadenia, v ktorom je maloletý umiestnený a keďže ho súd potrebuje v zmysle zákona CMP vypočúť, aj toto pojednávanie muselo byť odročené na ďalší voľný termín – dňa 24. novembra 2023.

30. O trovách konania súd rozhodol § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Žiline, cestou - Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, 977 01, Kuzmányho 4.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný nespĺní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Podľa štvrtej časti CSP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Súd rozhodne o nariadení výkonu rozhodnutia alebo o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia do šiestich mesiacov od začatia konania.